

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 2 mars 1926 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående framdragande över svenskt område av väg från Kveli i Norge över Skogen till Tunsjö, jämväl i Norge.

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 5 februari 1925 avlåten proposition, nr 96, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att avtal i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet omförmälda förslag må träffas med norska staten om framdragande över svenskt område av väg från Kveli över Skogen till Tunsjö.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande förslag avser anläggande från norsk sida av en landsväg från Kveli över Skogen till Tunsjö med sådan sträckning, att en del av vägen på sträckan Kveli—Skogen kommer att gå över svenskt område.

Vägen, som är avsedd till utfartsväg från Tunsjö kapellförsamling i Norge skulle, enligt vad av propositionen inhämtas, i sålunda angiven sträckning medföra beaktansvärda fördelar för den svenska gränsbefolkningen, särskilt invånarna i Björkvattnets by inom Frostvikens socken, vilka år 1923 utgjorde 126 personer och som för närvarande äro illa lottade i fråga om vägförbindelser.

Enligt förenämnda förslag till avtal skulle svenska staten vara skyldig att förvärva den för vägens framdragande över svenskt område erforderliga marken och att till norska staten utan ersättning upplåta rätt att därå anlägga och nyttja allmän väg. Den till utförande ifrågasatta vägsträckan från Kveli över Björkvattnet till Skogen utgör inalles 15,753 meter och falla 7,583 meter av densamma inom Sverige. Med hänsyn till vederbörande markägares utfästelse komme uppfyllandet av nyssnämnda villkor icke att föranleda annan utgift för kronan än ersättning till markägaren för skog, som skadas eller bort hugges vid vägens framdragande, vilken ersättning förväntas bliva jämförelsevis obetydlig. Enligt avtalet skulle svenska undersåtar äga rätt att begagna

vägen. Dess underhåll sommar och vinter skulle ombesörjas av det norska vägväsendet, men skulle svenska statsverket deltaga i underhållskostnaden i samma proportion som byn Björkvattnets invånarantal stode till Tunsjö kapellförsamlings invånarantal. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har uppskattat Sveriges andel i den årliga underhållskostnaden till omkring 635 kronor. I avtalsförslaget har vidare stadgats rätt för svenska staten att viss tid efter uppsägning övertaga väganläggningen mot ersättande av dess värde vid tiden för övertagandet. Med avseende å väganläggningens värde må nämnas, att enligt upprättat kostnadsförslag anläggningskostnaderna beräknas inom svenskt territorium uppgå till 17 kronor 46 öre per meter med broar samt 16 kronor 35 öre per meter utan broar, allt i norska kronor, samt med en medelförtjänst av 1.25—1.40 kronor per timme. I svenskt mynt och efter svensk arbetsförtjänst torde dessa kostnader per meter väg motsvara i medeltal 13 respektive 12 kronor. Efter väganläggningens övertagande skulle dock norska undersåtar äga rätt att begagna vägen mot den ersättning, varom överenskommelse kunde träffas mellan de båda rikena. Slutligen skulle vissa lättnader beredas de vägfarande i fråga om tull, automobilskatt och andra avgifter vid passerandet av den del av vägen, som skulle komma att ligga å svenskt område.

Rörande innebörden för Sveriges del av de i avtalsförslaget intagna bestämmelserna har departementschefen yttrat följande:

»De förpliktelser, som sålunda enligt avtalsförslaget skulle komma att åvila svenska staten, synas mig icke vara av den betydighet, att av sådan anledning hinder bör anses föreligga att tillmötesgå förevarande, från norsk sida, framställda önskemål. Vid bedömandet av de ekonomiska konsekvenserna för statsverket torde man, på sätt generaltullstyrelsen anført, även böra räkna med en ökning av gränsbevakningen, men synes detta förhållande icke böra tillmätas avgörande betydelse, helst behov härav redan nu torde hava gjort sig gällande. Jag anser alltså, att från svensk sida hinder icke bör resas mot en överenskommelse i huvudsaklig överensstämmelse med omförmälda förslag. Vid avtalets slutliga utformande torde dock vissa jämkningar i de föreslagna villkoren visa sig erforderliga. De enligt förslaget ifrågasatta lättnaderna för de vägfarande i fråga om tull och andra avgifter torde, på sätt de hörda myndigheterna närmare utvecklat, kunna åvägbringas i administrativ väg. Med hänsyn till de förpliktelser, som enligt det ifrågasatta avtalet skulle komma att ålitta svenska staten, synes emellertid frågan om avtalets godkännande böra underställas riksdagen. Avtalet synes icke komma att medföra behov av särskilt anslag, då däri förutsatta utgifter för vägunderhåll och gottgörelse åt vederbörande markägare torde kunna bestridas från anslaget till vägar och kommunikationer.»

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag får utskottet hemställa

att riksdagen må medgiva, att avtal i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över kommunikations-

ärenden den 5 februari 1926 omförmälda förslag må träffas med norska staten om framdragande över svenskt område av väg från Kveli över Skogen till Tunsjö.

Stockholm den 2 mars 1926.

Å statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 35.
